

**Industriální
topografie
vytyčuje cesty
nejen za poznáním**

Příběh jedné databáze

**její geneze, společenská
prospěšnost a vyhlídka**

**... archivy, knihovny, muzea
a další paměťové instituce**

**... setkáváme se nad stavem
nejen digitálního světa
a našimi situacemi**

... přínosné se proto jeví:

**propojovat, sdílet,
inspirovat...**

Jan Červinka

Městská knihovna Nymburk

VCPD FA

**Výzkumné centrum
průmyslového dědictví**

**Fakulty architektury
ČVUT v Praze**

VCPD

**Výzkumné centrum
průmyslového dědictví**

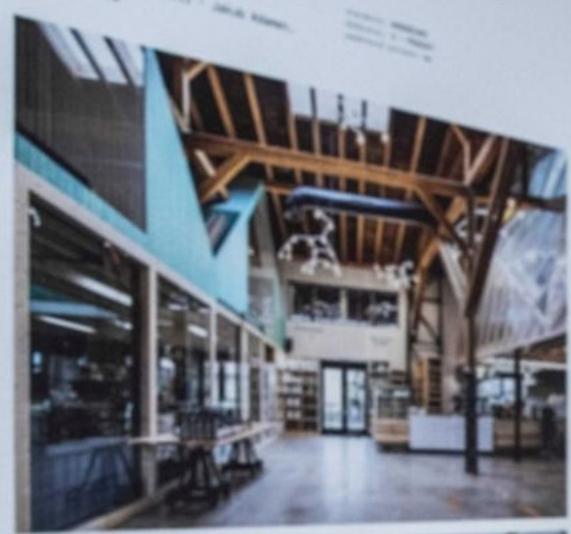
založeno 1. května 2002

VCPD FA ČVUT

**od roku 2010 pracoviště
Fakulty architektury ČVUT**

**Ústav teorie a dějin
architektury**

DOK Nordbeans / drážní skladiště při železniční stanici Liberec

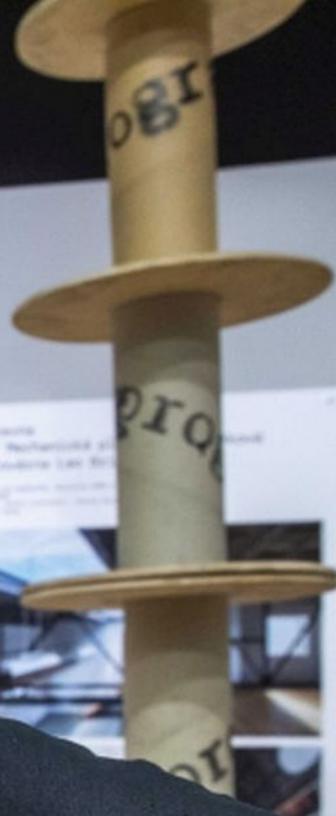
Na místě bývalého drážního skladiště bylo postaveno nové multifunkční centrum. Projekt vznikl v roce 2009, realizace probíhá od roku 2010. Budova má celkovou výměru 12 000 m² a je určena pro obchodní, kulturní a společenské účely. V rámci projektu byly provedeny i rekonstrukce stávajících objektů a vytvoření nových vstupu a výstupů. V současnosti probíhá dokončovací práce a předpokládá se otevření v roce 2012.

Převládá atmosféra otevřenosti a přátelství. Vnitřní prostory jsou navrženy tak, aby umožňovaly různé typy aktivit a setkání. Vzhledem k tomu, že se jedná o multifunkční objekt, je důležitá flexibilita a možnost přizpůsobení prostorů různým účelům. V rámci projektu byly provedeny i rekonstrukce stávajících objektů a vytvoření nových vstupu a výstupů. V současnosti probíhá dokončovací práce a předpokládá se otevření v roce 2012.

... oblast z přírodních
v tomto provázání
a jatek provázání
železniční dopravy
kdy jsme k projektu
tuto oblast přist
rozpádající se od
tímmy pro jejíich
k centru (-) Naš
konceptem bylo
obou přechůzích Po
je využít z hledí
ploch a dopravní
s ekologickou zá
nechat rozvinout
vodního toku (-)
původní přímý
současnými adn
a výtobními obje
urbanistickou st
vypůjčil. Ažal
proměnlivým m
jehož postupně
využití spolupř
živého městské
A také těží z toh
historické stopy
původních obje
charakteru míst
k domychnu pod
a opravit původ
budovy z konce
20. století (-) C
příkladem této k
C8 z roku 1922. S
prohláňají kultiva
i krajinné úprav
Fondůvky včetně
čylostezky a z
příchodně
totiž

TICCIH

**The International Committee
for the Conservation of the
Industrial Heritage**

PUBLIKACE VCPD FA ČVUT 2003–2015

■ **Jakub Bacík – Lukáš Beran – Petra Boudová – Benjamin Fragner – Veronika Kastlová – Štefan Molnár – Petr Vorlík – Jan Zikmund (eds.), Zbůch 2015. Znovuobjevení hornické krajiny, Praha 2015** ■ **Benjamin Fragner – Vladislava Valchářová, Industriální topografie / Architektura konverzí, Česká republika 2005–2015. Industrial Topography / The Architecture of Conversion, Czech Republic 2005–2015, Praha 2014** ■ **Jan Zikmund (ed.), Industriální topografie / Zlínský kraj (DVD), Praha 2014** ■ **Jan Zikmund – Jan Červinka – Tomáš Droppa (eds.), Industriální topografie / Jihočeský kraj (DVD), Praha 2014** ■ **Vladislava Valchářová (ed.), Industriální topografie / Středočeský kraj (DVD), Praha 2014** ■ **Anna Sigmundová – Petr Vorlík – Tomáš Skřivan (eds.), Konverze průmyslové architektury (CD), Praha 2014** ■ **Martin Vonka, Tovární komíny. Funkce, konstrukce, architektura, Praha 2014** ■ **Lukáš Beran – Vladislava Valchářová – Jan Zikmund (eds.), Industriální topografie / Kraj Vysočina, Praha 2014** ■ **Lukáš Beran – Vladislava Valchářová – Jan Zikmund (eds.), Industriální topografie / Plzeňský kraj, Praha 2013** ■

Lukáš Beran – Vladislava Valchářová – Petr Vorlík – Blanka Kynčlová (eds.), Industriální topografie / Hlavní město Praha (DVD), Praha 2013

■ **Lukáš Beran – Vladislava Valchářová – Petr Vorlík – Blanka Kynčlová (eds.), Industriální topografie / Liberecký kraj (DVD), Praha 2013**

■ **Petr Vorlík (ed.), Architektura ve službách motorismu, Praha 2013**

■ **Benjamin Fragner – Anna Kašíková – Tomáš Skřivan (eds.), Mlýny bratří Winternitzů, Praha 2013**

■ **Lukáš Beran – Vladislava Valchářová – Jan Zikmund (eds.), Industriální topografie / Olomoucký kraj, Praha 2013**

■ **Charta průmyslového dědictví TICCIH (překlad VCPD FA ČVUT), Praha 2013**

■ **Vladislava Valchářová (ed.), Industriální topografie / Královéhradecký kraj, Praha 2012**

■ **Vladislava Valchářová (ed.), Industriální topografie / Pardubický kraj, Praha 2012**

■ **Benjamin Fragner – Tomáš Skřivan (eds.), Pražská nádraží ne/využitá / Průmyslové dědictví a urbanismus / Alternativní projekty pro Nákladové nádraží Žižkov, Praha 2012**

■ **Dita Dvořáková (ed.), Industriální topografie / Karlovarský kraj, Praha 2011**

■ **Benjamin Fragner – Petr Vorlík – Jan Zikmund (eds.), Úskalí nového využití / pivovar v Buštěhradě. Soutěžní projekty studentů architektury, Praha 2011**

■ **Vladislava Valchářová (ed.) – Lukáš Beran**

– Jan Zikmund, *Industriální topografie / Ústecký kraj*, Praha 2011 ■
Petr Vorlík, *Meziválečné garáže v Čechách / Zrod nového
typologického druhu a proměny stavební kultury*, Praha 2011 ■
Vladislava Valchářová – Benjamin Fagner (eds.), *Průmyslové
dědictví ve vzduchoprázdnu mezi profesionály a amatéry*, Praha
2010 ■ Petr Vorlík – Benjamin Fagner – Lukáš Beran (eds.), *Ještěd /
evidence hodnot poválečné architektury*, Praha 2010 ■ Benjamin
Fagner – Jan Zikmund, *Co jsme si zbořili. Bilance mizející
průmyslové éry / deset let*. Praha 2009 ■ Lukáš Beran – Vladislava
Valchářová, *Industriál Prahy 3*, Praha 2009 ■ Lukáš Beran –
Vladislava Valchářová (eds.), *Průmyslové dědictví Ústeckého kraje –
mapování a revitalizace. Sborník konference*, Praha 2008 ■ Benjamin
Fagner (ed.), *Průmyslové dědictví / Industrial Heritage*, Praha 2008 ■
Lukáš Beran – Vladislava Valchářová (eds.), *Pražský industriál.
Technické stavby a průmyslová architektura Prahy. Rozšířené
vydání*, Praha 2007 ■ Lukáš Beran – Vladislava Valchářová, *Industriál
Libereckého kraje*, Praha 2007 ■ Eva Dvořáková – Benjamin Fagner
– Tomáš Šenberger, *Industriál_paměť_východiska*, Praha 2007 ■
Petr Vorlík (ed.), *Druhý dech průmyslové architektury. Katalog*

**výstavy, Praha 2007 ■ Lukáš Beran – Vladislava Valchářová (eds.),
Vodní dílo v krajině. Sborník konference na lodi, Praha 2006 ■ Lukáš
Beran – Vladislava Valchářová (eds.), Industrial Prague. Technical
Buildings and Industrial Architecture in Prague, Praha 2006 ■
Vladislava Valchářová (ed.), Stavební kniha 2005. Meziválečná
průmyslová architektura, Brno 2005 ■ Benjamin Fagner – Alena
Hanzlová, Industriální stopy / Vestiges of Industry. Katalog výstavy,
Praha 2005 ■ Lukáš Beran – Lenka Popelová – Michal Zlámaný
(eds.), 3. Mezinárodní bienále Industriální stopy 2005 (elektronický
sborník bienále), Praha 2006 ■ Lukáš Beran – Vladislava Valchářová
(eds.), Pražský industriál. Technické stavby a průmyslová
architektura Prahy, Praha 2005 ■ Vladislava Valchářová (ed.),
Industriální stopy: Dvanáct ohrožených, Praha 2003**

Industriální topografie

**databáze průmyslového
dědictví**

Jak to celé začalo?

poslání VCPD

**systematické mapování
industriální architektury
na území České republiky**

jedním z cílů VCPD

**vytvořit ucelený databázový
systém pro průběžnou
archivaci výzkumných
projektů**

Registr průmyslového dědictví

**databáze umožňující
ukládání, třídění
a publikování výsledků
dlouhodobého výzkumu**

Registr průmyslového dědictví

**... data z archivních
a terénních průzkumů**

**... data z publikací, pasportů,
studijních prací**

Registr průmyslového dědictví

**přípravné práce již v roce
2002**

Registr průmyslového dědictví

v roce 2003

3 500 záznamů

**Registr
průmyslového dědictví**

**aktuálně
přes 18 000 záznamů**

Industriální topografie

veřejné rozhraní

spuštěno v roce 2012

industriální topografie

průmyslová architektura a technické stavby

Industriální topografie České republiky vznikla jako ústřední projekt Výzkumného centra průmyslového dědictví FA ČVUT v Praze; podpořený dotací z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní identity NAKI MK ČR (v období 2011–2014 č. F11P01OVV0116 a 2016–2020 č. DG16P02H001). Specializovaná mapa a databáze jsou průběžně aktualizovány a doplňovány, autorský kolektiv proto uvítá jakékoliv podněty, připomínky a tipy na další, zatím neuvedené objekty. Autorská práva k publikovaným materiálům jsou vyhrazena a případné citace proto musí být doplněny o přesné uvedení zdroje dle standardní metodiky citací z odborného textu. [→](#)

Mapy [→](#)

Databáze [→](#)

Konverze [→](#)

Tisk

Jaroslav Fragner

B000208

* 1900 Praha, † 1967 Praha

Vystudoval architekturu na ČVUT (1917-22) a na Akademii výtvarných umění v Praze (1934-35). Na AVU od roku 1945 vedl Školu architektury. Byl členem Puristické čtyřky, s níž vstoupil do Devětsílu. Od roku 1939 zastával funkci předsedy SVU Mánes, později Svazu architektů (1953-59). V prvních architektonických studiích reagoval na dozvuky kubismu a tzv. národní sloh, již roku 1924 dospěl k funkcionalismu. U veřejných staveb ho od poloviny 30. let zajímal problém moderní monumentalit. Ve stejné době začal v návrzích rodinných domů užívat organické formy a materiály, typické pro tvorbu F. L. Wrighta a A. Aalaa. Od 40. let se zabýval rekonstrukcí památek. Po roce 1948 přijímal neochotně díkřetivitu tzv. socialistického realismu a snažil se jí přizpůsobit svým starším neoklasicistním vizím. Výběr z realizací: kojenecký pavilon dětského domova v Mukačevu na Ukrajině (1922-28); Budilova vila v Kolíně (1928-29); elektrárna ESSO v Kolíně (1929-32); autosalon Tatra tamtéž (1930-32); pojišťovna Merkur v Praze-Starém Městě (1934-36); vila M. Mayerové v Nespěkách (1936); Orlického a Fragnerova vila tamtéž (1938-40); zastavovací plán sídliště před nádražím v Kolíně (1945-46); rekonstrukce a dostavba Karolína v Praze (1945-68); loděnice ČKD v Praze na Libeňském ostrově (1949-52, zbořeny); obnova Betlémské kaple v Praze (1949-65); planetárium tamtéž ve Stromovce (1953-61); Dům kultury v Ostravě (1954-62); interiéry Pražského hradu (1956-67); úprava II. nádvoří tamtéž (1962-66).

EVIDOVANÉ OBJEKTY:

V004388, České loděnice, Praha 8-Libeň, 1924
 V000173, věžový komínový vodojem Lěčiva, Praha 15-Dolní Měcholupy, 1929
[V000257, Elektrárna ESSO, Kolín-Kolín V., 1929](#)
[V000304, Továrna lučebnin a léčiv, Praha 10-Dolní Měcholupy, 1929 - 1930](#)
 V000443, Josef Pavlát – Instrumenta s. r. o., Praha 12-Modřany, 1930 - 1931
[V003728, Rozvodna s prodejnou a byty ESSO, Kostelec nad Černými Lesy, 1933 - 1934](#)
 V017208, rozvodna ESSO, Uhlířské Janovice, 1934 - 1937

SPOLKY:

- člen Puristické čtyřky
- od 1923 člen Devětsílu, člen Klubu architektů, SVU Mánes (1931, 1939 předseda)

LITERATURA:

Benjamin Fragner (ed.), *Jaroslav Fragner. Náčrty a plány*, kat. výst., Praha 1999.

ZPRACOVAL:

PB, DD

kolem 1960

kolem 1960

20. léta, soukr.
archív

Elektrárna ESSO

V000257

KOLÍN-KOLÍN V, čp. 21 TOVÁRNÍ
50° 01' 47.94" N, 015° 12' 33.03" E

1929 projekt, 1930 – 1932 I. etapa, 1951 – 1953 správní budova

autor: Jaroslav Fragner

stavební firma: Ing. V. Levín v Kolíně (betonářské práce), J. Hátle a Záruba v Kolíně (zednické práce), Jos. Jar. Hukal z Prahy (komín), ČKD akc. spol. (železná konstrukce, turboagregáty, zařízení rozvodny), Fr. Wiesner z Chrudimě (zauhlovací zařízení)

Roku 1911 byla v Kolíně zřízena první parní elektrárna, v roce 1916 vznikl Elektrárenský svaz středolabských okresů (ESSO) a odkoupil ji. Elektrárna pro 12 okresů brzy nestačila, v roce 1928 ESSO odkoupil pozemek cukrovaru rytíře Horského (bývalý Richtrův) při Labi, který umožňoval dopravu topiva po vodě i železnici a čerpání chladící vody z řeky. Projekt včetně zastavovacího plánu vypracoval roku 1929 architekt Jaroslav Fragner (1898–1967). Jádrem areálu byla trojice provozních budov (kotelna, strojovna, rozvodna), orientovaných kolmo na řeku, protiváhou měla být správní budova se sklady a garážemi. V centru nádvoří měly stát dva 120 metrů vysoké komíny, ve vstupní části areálu měly být domy pro zaměstnance elektrárny a vila ředitele. V první etapě, zahájené roku 1930, byl postaven pouze jeden komín (firma Jos. Jar. Hukal z Prahy) a kotelna se strojovnou na polovinu výkonu, tj. 35 000 kW, v celém rozsahu rozvodna, pumpovna, zařízení chladící vody a zauhlovací zařízení (dodala chrudimská firma F. Wiesnera). Železnou konstrukci všech budov staticky propracovala a na místě provedla ČKD akc. spol., která byla též dodavatelem turboagregátů a vnitřního zařízení rozvodny. Kotelna počítala i s vytápěním budov ve městě (teplárna), rozvodna byla projektována i s ohledem na napájení státních drah. Provoz byl zahájen v srpnu 1932. Ve druhé etapě měly být prodlouženy kotelna se strojovnou a postaven druhý komín. Výstavba areálu však podle zastavovacího plánu nepostupovala, za druhé světové války byly

po 1932, MA

**koncept: Petr Vorlík,
Benjamin Fragner,
Lukáš Beran, Jan Žikmund,
Vladislava Valchářová,
Dita Dvořáková**

system: René Bezvald

Ústřední seznam kulturních památek

Ústřední seznam kulturních památek (ÚSKP) obsahuje údaje ke kulturním památkám, národním kulturním památkám, památkovým rezervacím, památkovým zónám a ochranným pásmům v rozsahu definovaném památkovým zákonem. Je zde také možno vyhledat údaje o kulturních statcích zapsaných na Seznamu světového dědictví UNESCO.

Soupis

Soupis zpřístupňuje informace o památkových objektech, územích a předmětech, shromažďované v rámci odborné činnosti Národního památkového ústavu. Kromě památkově chráněných věcí evidovaných v Ústředním seznamu kulturních památek obsahuje i záznamy o dalších objektech, které jsou předmětem zájmu památkové péče, např. v rámci vědeckovýzkumné činnosti. Je zde možno zároveň vyhledávat i určité vybrané skupiny památek - indikativní seznamy památek, ohrožené a obnovené památky a tematické soupisy.

Památkový katalog

Ústřední seznam kulturních památek České republiky

... digitalizace od 2007

... spuštěn v roce 2015

[osoby](#) [dokumenty](#) [události](#) [skupiny](#) [instituce a místa](#) [klíčová slova](#) [vše](#)

HLEDAT: výtvarník, kurátor, autor textu, atd.

hledat

filtr

Vítejte v informačním systému abART

abART je obsáhlou databází českého a slovenského umění zdarma přístupnou na adrese www.isabart.org. abART vznikl za účelem co nejpřesněji podchytit, utřídit a hloubkově zpracovat statisíce dokumentů uložených v Archivu výtvarného umění (knihy, katalogy, časopisy, pozvánky, plakáty, texty, výstřižky, tiskové zprávy, fotografie, diapozitivy atp.). Základním principem je atomizace vkládaných dat a jejich všestranné propojení. abART umí díky svým vazbám vytvořit přehledy výstav, soupisy literatury, výročí, jubilea, soubory rodáků, regionálních osobností.

Vkládané informace (data) v databázi abART pocházejí z pramenných zdrojů, zatím převážně z dokumentů uložených v Archivu.

Aktuální stav databáze:

- Vazby: 3 175 914
- Osoby: 178 467
- Instituce: 40 669
- Výstavy: 104 123
- Skupiny: 4 397
- Dokumenty: 248 021

Industriální topografie

mobilní aplikace pro

telefony a tablety

spuštěna v roce 2017

MINISTERSTVO
KULTURY

industriální topografie

průmyslová architektura
a technické stavby

mapa

hledat

okolí

projekt

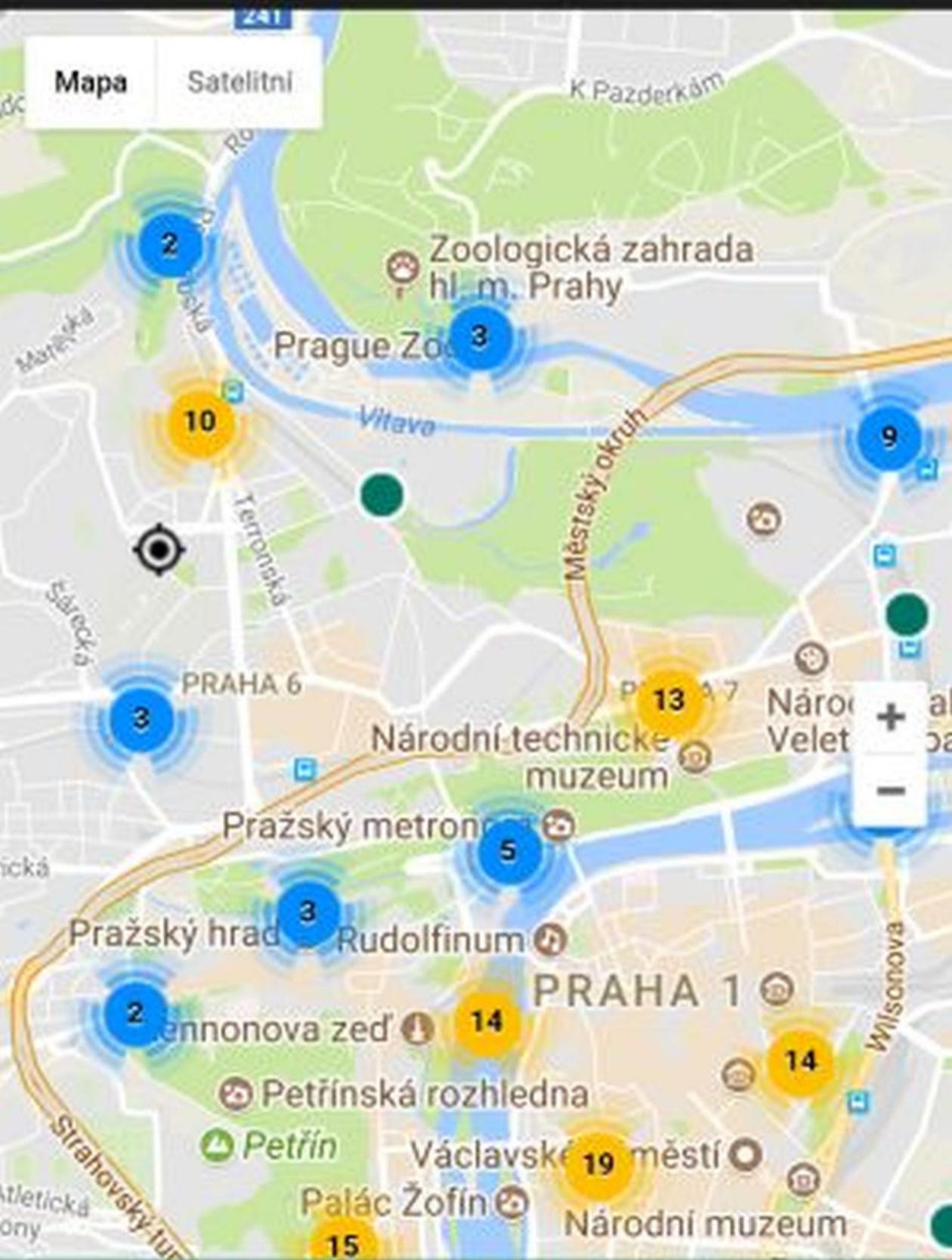

mapa

Mapa

Satelitní

Mapa

Satelitní

legenda

objekt

kulturní památka

konverze

zbořeno

moje poloha

Automatická telefonní ústředna
Dejvice

Praha 6-Dejvice (0,7 km)

Autobusové garáže Dejvice

Praha 6-Dejvice (0,7 km)

První pražská sladovna M. Rieser &
synové

Praha 6-Dejvice (0,8 km)

Ernst Mauthner, přádelna bavlny a
tkalcovna

Praha 6-Bubeneč (1,0 km)

Gottfried Grün, továrna na laky

Praha 6-Bubeneč (1,0 km)

Kanalizační čistírna

Praha 6-Bubeneč (1,0 km)

Jindřich Röhrs, továrna nábytku a

hledání

zadejte hledaný výraz

- řadit podle vzdálenosti
- stojící
- kulturní památka
- konverze
- zbořeno

 seznam

 mapa

1/10

Velkosklad a. s. Ferra

Praha 7-Holešovice, U Pergamenky 1455/11

Lazar Gabriel Bondy (1800–1889) začal v Bubnech obchodovat se železem již roku 1829. Podnik předal svému synovi Bohumilu Bondymu (1832–1907), který roku 1869 vybudoval vlastní železárnou a mostárnu v Bubnech. v místech dnešní budovy

[na mapě](#)

4,0 km

system: René Bezvald

programming: Martin Fuchs

**graphic solution: Jan Forejt
(Formall)**

Co obsahuje?

**... data z archivních
a terénních průzkumů**

**... data z publikací, pasportů,
studijních prací**

záznam / evidenční karta:

... identifikační údaje

... stavebněhistorický vývoj

... odkazy na archivní

prameny a literaturu

... fotografická a plánová

dokumentace

přístupnost databáze

**... část databáze postupně
zveřejňovaná**

**... interní slouží pro další
výzkum, výstavy a publikace**

... možnost konzultací

výstupy

... publikace

... výstavy

**... evidence studentských
projektů**

industriální topografie

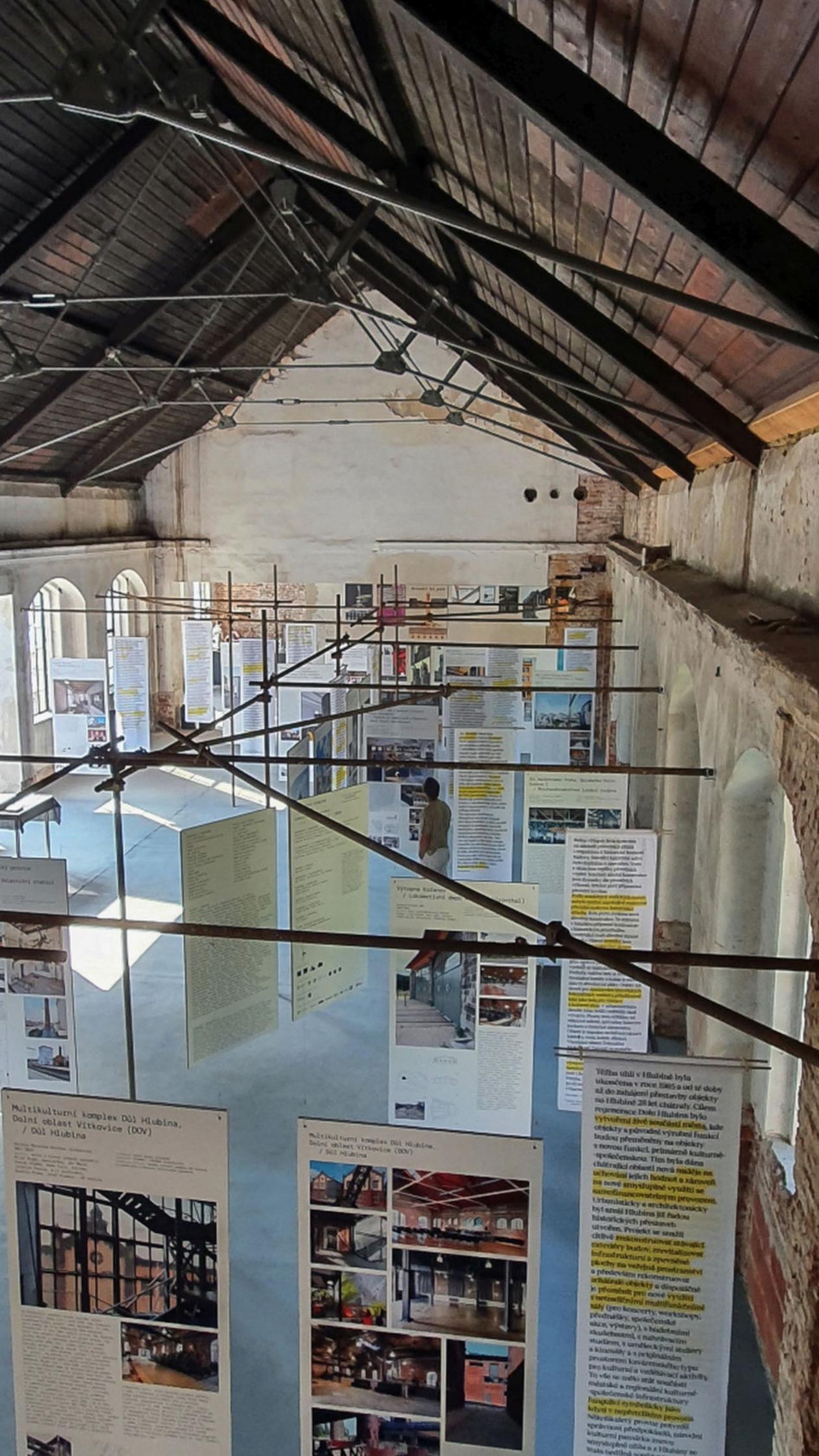
OLMOUCKÝ KRAJ

průmyslová architektura a technické stavby

**architektura
konverzí**

zachování novým využitím

**Multikulturní komplex Důl Hlubina,
Dolní oblast Vítkovic (DOV)
/ Důl Hlubina**

Projekt realizovaný v rámci Operačního programu Kulturní památky, spolufinancovaný z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu ČR.

Projekt realizovaný v rámci Operačního programu Kulturní památky, spolufinancovaný z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu ČR.

**Multikulturní komplex Důl Hlubina,
Dolní oblast Vítkovic (DOV)
/ Důl Hlubina**

Třída tří v Hlubině byla ukončena v roce 1985 a od té doby až do našeho přestavby objekty na Hlubině 20 let sloužily. Cílem regenerace Důl Hlubina bylo **Vytvoření nové společenské funkce** objektu a převodní vnitřní funkce budovu přeměnit na obklopení státního -společenskou. Tím byla dána charakteristická nová nabídka na celostátní úrovni a zároveň se nové státní budovy vyžádaly se autonomně rozvíjejícím prostorem. Urbanistický a architektonický byl záměr Hlubina již řadu historických přestaveb utvářel. Projevit se měla čilvě realizovat státní materiální budovy, zveřejňovat infrastrukturu a zveřejňovat plochy na veřejné prostranství a především rekonstruovat Hlubině objekty a doplnit je přestavbou pro nové využití a modernizací multifunkční náby (pro kanceláře, workshopy, akce, výstavy), a historické skulpturní a nábytkové a křesadly a v celostátní úrovni prostorem kancelářských typu. To vše se mělo stát součástí společenské infrastruktury fungující společně jako bytová a společenská prostorem předpokládá, návrat kulturní památky ke státní veřejné službě a Hlubině se bude řešit jako...

Význam kulturní / Lokační (pro doplnění)

Projekt realizovaný v rámci Operačního programu Kulturní památky, spolufinancovaný z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu ČR.

Na Hlubině byla ukončena v roce 1985 a od té doby až do našeho přestavby objekty na Hlubině 20 let sloužily. Cílem regenerace Důl Hlubina bylo **Vytvoření nové společenské funkce** objektu a převodní vnitřní funkce budovu přeměnit na obklopení státního -společenskou. Tím byla dána charakteristická nová nabídka na celostátní úrovni a zároveň se nové státní budovy vyžádaly se autonomně rozvíjejícím prostorem. Urbanistický a architektonický byl záměr Hlubina již řadu historických přestaveb utvářel. Projevit se měla čilvě realizovat státní materiální budovy, zveřejňovat infrastrukturu a zveřejňovat plochy na veřejné prostranství a především rekonstruovat Hlubině objekty a doplnit je přestavbou pro nové využití a modernizací multifunkční náby (pro kanceláře, workshopy, akce, výstavy), a historické skulpturní a nábytkové a křesadly a v celostátní úrovni prostorem kancelářských typu. To vše se mělo stát součástí společenské infrastruktury fungující společně jako bytová a společenská prostorem předpokládá, návrat kulturní památky ke státní veřejné službě a Hlubině se bude řešit jako...

architektura
konverze

industriální situace
/ místo tvar program

aktuální výhled

**... obsahový, funkcionální
a grafický upgrade**

**... uživatelské rozhraní dle
současných požadavků**

cíle

... rozpoznat hodnoty

... zachovat novým využitím

... povzbudit a inspirovat

obrazový materiál:

**Benjamin Fragner, Gabriel
Fragner, Lukáš Beran, Jan
Zikmund, archiv VCPD FA
ČVUT, archiv FA ČVUT**